

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimaj omedle in praznike, ter veča po pošti prepešan za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Po deželnem zboru.

I.

Zasedanje deželnega zbora je dokončano, in sedaj je naša dolžnost, da si o vsem, kar se je tekom tega zasedanja dogladilo, napravimo častnikarsko svojo sodbo. To je toliko bolj potrebno, ker se nam od te ali one strani očita, da bomo odslej samo rožni venec po svojem listu razobešali, in da bomo v polni ponižnosti hlapčevali v klerikalni ideji. Mirno in dostojno zatrjujemo jedenkrat za vselej, da bode naš list tudi v bodoče zvesto služil svojemu narodu in svobodni misli, koje ne pustimo zatajiti v Slovencih. Na tem polju se ni ničesar spremenilo, in se tudi ničesar spremeniti ni moglo, ker se niti od resne stranke, niti od resnega lista zahtevati ne more, da bi vsako leto spreminjala svoja načela, in da bi od dne do dne menjala svoje prepričanje. Naš list ostane kakor je bil, in na straži bode neprestano stal — pred napredno mislijo, ravno tako, kakor bode stražil katoliško misel naš večletni nasprotnik „Slovenec“.

V teku zadnjega deželnozbornskega zasedanja se je po dolgem in težavnem razpravljanju dosegla tako imenovana sprava mej obema narodnima kluboma. To dejstvo je resnično, dasiravno je isto tako resnično, da o spravi prav za prav govornice biti ne more: dosegel se je samo modus vivendi mej obema strankama, koji sta se do sedaj smrtno sovražili. Tudi to je nekaj, kar rodi lahko dobrih sadov, če se bo v bodoče pametno postopalo, in če se v vso zadevo ne bodo mešali politiki, kakor sta Koblar in dr. Krisper, koji zadnji je v predvečerajšnji seji mestnega sveta ljubljanskega spravo slaval z bombastično pretiranostjo, kar je bilo tem smešnejše, ker podrobnosti „spravnega“ dogovora do danes še niso objavljene, tako da jih tudi dr. Krisper ne pozna!

Zategadel pred vsem nekoliko splošnih opomb! Odločno svarimo pred vsako bombastično pretiranostjo in pred nenaravnim povikševanjem „sprave“, koje v ožjem pomenu besede ni. Tukaj ne mislimo na dr. Krisperja, ki itak v slovenski politiki ne

šteje mnogo, pač pa na goriško „Sočo“, ki je o spravi na Kranjskem priobčila članek, kojega smo obžalovali. Obžalovali v prvi vrsti zategadel, ker so taki članki s svojo pretiranostjo prav zelo sposobni, pri naših obilnih somišljenikih po mestih takoj od začetka „spravo“ v slab kredit pripraviti. Posebno nevarna je fraza, da naj bi sprava na Kranjskem polagoma vse potitike do tega privedla, da bi se čutili samo Slovenci in drugzega nič. Odkritosrčno izjavljamo, da sprava nima tega namena, ker bi potem ne bila drugzega, kakor visoka šola za politično neznačajništvo. V tem pogledu ne spregovorimo ničesar več, samo opozarjamo na jako pameten, jako simpatičen članek, kojega je v zadnji dobi priobčila „Edinost“ iz peresa štajerskega rodoljuba dr. M—a. Na ta članek se ne sklicujemo zaradi tega, ker je pravičen nasproti dr. Tavčarju, temveč samo radi tega, ker je o strankarstvu na Kranjskem priobčil nekaj idej, ki so jedino prave in umestne.

Ker smo že pri „Soči“, še nekaj besed o „svitli zvezdi“, ki se prikazuje na političnem kranjskem obnebu. „Sprava“, ki je sedaj na dnevnem redu, je značilna v mnogih ozirih, pred vsem pa v tem oziru, da se je sedaj jasno pokazalo, da katoliško-narodna stranka s svojim dosedanjim početjem, katero je bil pod svoj zaščit vzel prevzvišeni sedanji metropolit, ni bila srečna, in da je ravno ta stranka po večletnem bojevanju morda vendarle prišla do prepričanja, da ni dosegla svojih namenov. Čisto gotovo pa je, da si je prevzvišeni nadškof dr. Missia razmere v deželi vse drugače želel, nego so dandanes, ko zapuščata stolico sv. Nikolaja! Naravno je torej, če se oči cele škofije obračajo na njegovega naslednika — dr. Antona Jegliča. Mi želimo, da bi bil svitla zvezda svoji cerkvi, zvezda-vodnica na političnem polju ne bo mogel postati, ker bi vsled tega moral stopiti s škofovskega svojega mesta, ter se vmešati mej strankarske prepire, kar bi bilo resno obžalovati. Tudi tukaj bi svarili pred pretiranostjo in pred nezmiselnim mnenjem, da je bodoči knezoškof ljubljanski poklican, prevzeti politično vodstvo obeh narodnih strank Kranjskih, ter jih

vsled mogočnega svojega upljiva takoj zlitu jedno v drugo. Tega vodstva bi narodno napredna stranka nikdar sprejeti ne hotela, in izvirali bi iz njega konflikti, kakor smo jih doživeli v časih, ko je sedanji knezonadškof prevzel vodstvo katoliško-narodne stranke, ter za trdno pričakoval, da bode vsled tega popolnoma razdejana in uničena napredna naša stranka. Naj je bodoči knezoškof še toli simpatičen in priljubljen, moči, iz sedanjih dveh strank jedno samo skovati, te moči ne bode imel. Pač pa se od njega pričakuje, da bode pravičen obema strankama, da bode — kolikor mogoče nad strankama stal, gotovih vezi s katoliško narodno stranko ne bode mogel pretrgati — in da bode blagodejen svoj vpliv vporabljal v to, da se strankarski boji ublaže, da se ne zanašajo v spovednice in ne na lece, in da bode pred vsem mlajšo duhovščino, ki življenje dostikrat samo iz knjig pozna, polagoma privadil prepričanju, da še ni vsak brezverec, če slučajno v politiki ne hodi po stezah katoliško-narodne stranke. Kaj več od knezoškofa Jegliča ne pričakujemo, in tudi ne zahtevamo! —

Deželni zbor kranjski.

(XVII. seja dne 28. februvarja.)

Večerna seja.

(Konec.)

VI. Deželnemu odboru se naroča, da k plačilu dospevajoče obroke brezobrestnih posojil okrajnostnim odborom, občinam in pa posameznikom vedno pravočasno izterjava in da v ta namen vodi o njih posebno skadenčno knjigo, iz katere naj bode razvidno, kdaj kak obrok k plačilu dospeva, kdaj se je dotičnik, ki ga ima plačati, na to opozoril in kdaj se je plačilo izvršilo.

VII. Deželnemu odboru se naroča, da pretresa vprašanje, kako bi se dala na primeren način in brez velikih troškov za deželni zaklad ustanoviti v Ljubljani konjska bolnica in da poroča o tem deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

VIII. Deželnemu odboru se naroča opozoriti c. kr. vlado, da si vse učiteljsko osebje c. kr.

LISTEK.

Hrvatsko gledališče.

V Zagrebu, 28. februvarja t. l.

Gotovo bo zanimalo čitatelje „Slovenskega Naroda“, ako jim na kratko očrtam izvirni dramatski življenj v dični hrvatski metropoli, v kraljevem Zagrebu.

Hrvatskega deželnega gledališča intendantca je sedaj v roki mladega in velezaslužnega g. Stjepana dr. pl. Miletića. Žal, da teče bajé zadnje leto te izvrstne uprave! Mogoče se še sklene z vlado pogodba za nadaljna tri leta. Intendant dr. pl. Miletić niti svojih novcev ne štedi, kadar je treba kaj storiti za povzdigo dramske umetnosti.

No, govori se, da se vlada že dogovarja z grofom Bombellesom, nemškim dramatikom in ravnateljskim svetnikom dunajskega Raimundovega gledališča. To bo intendant, ki ne zna — hrvaščine!!

Sezona se je počela z dr. Šenoino izvirno zgodovinsko žaloigro „Knjeginja Dora“.

Gledajočemu „Knjeginjo Doro“ se mi je najprej zdelo, da je preveč romantična; premišljajč pa dalje časa o nji, sem se uveril, da ni temu tako. Suget se res bliža romantiki, toda značaji niso niti iz daleka romantični, temveč pravi, pristni, realni

tipi. — Sestra zagreši z bratom, katerega preje ne pozna; ko izve za to, jo peče vest in — da bi jo utešila, popiva in se druží s pijanim Polhajmom.

Piscu, dr. Milanu Šenoi, sinu slavnega hrvatskega pripovedača Avgusta Šenoe, se pozna, da resno študira dramatik. Pozna se mu zlasti blagodejni vpliv Shakespearjev, osobito v duhovitih razgovorih slug, pa v izvrstnem historiskem, nekako tajinstvenem tonu. Pisatelj je jeden najboljših prevodilcev Shakespearja in učitelj na zagrebški dramski šoli. — Predmet „Knjeginje Dore“ je vzet iz domačih, notranjih razmer dveh hrvatskih plemiških rodbin.

Ne dolgo na to smo videli zopet izvirno delo, dramo iz sedanjega časa, „Ljubav i sjaj“, katero je spisala gospa Hermína Tomić.

Hčerka meščana, ki se je omožila z nekim grofom, ljubi doktorja, toda odbija ga toliko časa, dokler je njen soprog živ. Kopa ta umre, se vrača grofica od „sjaja“ k — „ljubavi“.

Na prvi mah razvidiš, da je to napisala ženska, ki je vredna sovrstnica naše Pavline Pajkove...

Dobra kopija Molierskih veseliger in komedij je „Baron Tamburlanović“, ki je bila napisana okolo 1825. l. v kajkavskem narečju. Kdo jo je spisal, ni znano. Karakteristično pa je za neznanega pisca, da v vsej drami ni niti jednega

ženskega lica, kar vzbuja sumnjo, da jo je napisal kak hrv. svečenik. Dr. Mil. Šrepić je to komedijo našel v nekem arhivu in jo priobčil v svoji „Gradji za povjest književnosti hrvatske“. — Mnogo se je smejalo baronu Tamburlanoviću, kateremu je vtrobil odvjetnik Vrtirep, da je zanj jedino pravi naslov „Njih Ekselencija“. V drami opazamo dve strani: zabavno in poučno. Tipi so izvrstni in vzeti istinito iz življenja.

„Jadac“ je dobra, verna slika bosenskega življenja. Pisec, g. Dimitrijević, je jeden izmej najboljših zagrebških igralcev in profesorjev dramske šole. — Izvrstna je figura cincarja (kramarja) Kir-Stavca; istotako dober je tip „Švabe“, konjeniškega častnika Trešnika. Vso šalo preveva zdrav narodni duh. Hvalil se je mnogo tudi krepki, realistični dialog.

Najnovejša drama mlade pisateljice, gospodične Kamile Lucerne se zove „Na ruševinama“. Predmet drami je vzet iz življenja zagrebške buržoazije.

Prokurist Slavak je okral svojega gospodarja, da zadovolji potrebam lahkomišelnice žene Desiré, ki na skrivnem ljubi s Cekiničem, s šefom svojega moža. Slavakov sin, Veljko, ljubi Cekiničev hčer Maro — tudi ona ljubi njega — toda pri očetu zaprositi jo, si ne upa, ker je ubog in ker ve, da

obrtnih strokovnih šol še vedno ni prisvojilo v jezikovnem oziru one učne usposobljenosti, katera je po organskem ustroju teh šol neobhodno potrebna in katero pridobiti si mu je bilo naročeno ob nameščenju na te šole.

IX. Deželnemu odboru se naroča, da v proračunu za leto 1899. pri VI. poglavju razdeli 2. naslov v tri točke, pri katerih se bodo izkazovale posebej plače okrožnim zdravnikom, njihove in njihovih vdov pokojnine in njihovih sirot vzgojevalnine.

X. Deželnemu odboru se naroča: a) da se takoj obrne do profesorjev, katerih omenja v svojem letnem poročilu za leto 1895. pri marg. št. 40., § 8., s prošnjo, da spišejo učne knjige, ki so za slovensko poučevanje verouka, latinščine, matematike in naravoslovja v petem in šestem latinskem razredu potrebne in da zaradi nagrade ter dobe, v kateri naj bodo te učne knjige spisane, sklene z njimi pravnoveljavne pogodbe; b) da — ko bi tamkaj imenovani gospodje profesorji za sestavo vseh učnih knjig za gori omenjene predmete ne zadostovali ali, ko bi te naloge prevzeti ne mogli ali ne hoteli — stopi v dogovor s slovenskega popolnoma zmožnimi in za tako spisovanje usposobljenimi profesorji drugih srednjih šol in vseučilišč ter z njimi sklene jednake pogodbe; c) da se takoj potem, ko si je zagotovil dobavo učnih knjig do gotove dobe, obrne do c. kr. deželnega šolskega sveta z obrazloženo zahtevo, da pri c. kr. učnem ministerstvu izposluje dovoljenje za slovensko predavanje verouka, latinščine, matematike in naravoslovja v petem in šestem razredu višje gimnazije v Ljubljani ter gimnazij v Novem mestu in v Kranju; d) da, ko bi ne zadostovala za dobavo slovenskih učnih knjig v proračun postavljena svota, na podlagi sklenjenih dogovorov s profesorji, ki bodo učne knjige pisovali, nasvetuje dež. zboru primerno povišanje te svote.

XI. Razen svote, ki je postavljena v proračun pri poglavju VIII., pod 8. točko 10. naslova, postavi naj se še v proračuna let 1899. in 1900. po 2000 gl., ki naj se sproti nalagajo v hranilnico v ta namen, da se leta 1900. porabi ta svota z obrestmi vred za podpore obiskovalcem svetovne razstave v Parizu in za nakup poučnih stvari za obrtni muzej kranjski.

XII. Deželnemu odboru se naroča: a) obrniti se do c. kr. vlade z nujnim pozivom, da ustanovi v Ljubljani vseučilišče z bogoslovno, modroslovno in pravoslovno fakulteto ter jej sporočiti, da je dežela Kranjska pripravljena prispeti k zgradbi poslopij, ki bodo v ta namen potrebna, z jednokratnim zneskom 50.000 gld.; b) razpisati za pripadnike slovenske narodnosti, ki bi imeli voljo habilitovati se na modroslovni ali pravoslovni fakulteti kacega avstrijskega vseučilišča za privatne docente, dvoje ustanov po 800 gld. na leto z izrečnim dostavkom, da se bodo reflektantje za ti ustanovi morali zavezati, da sprejmo, ako se bode na-nje reflektovalo, profesorska mesta na vseučilišču, ki se ima ustanoviti v Ljubljani.

XIII. Deželnemu odboru se naroča, da za

je njegov oče — defraudant. Veljko je čuden, idealističen tip. Žrtvuje se za očeta s tem, da javi Cekiniču, da ga je — okral. Cekinič pozove tako jredarstvo; Mara pa sluti, da njen Veljko ni tat — ter pripoveduje to očetu, ki je pa niti ne posluša, temveč jo podi iz soba. — Stari Slavak izpove ženi svoj zločin, toda njej, ki živi samo za lišp, ni prav nič žal, prav nič hudo, da je njen mož radi nje okral Cekiniča. Ko Mara prihiti in pripoveduje, da ženó Veljka v zapor, se Slavak zastrupi in umre... Mara in Veljko pa začneta „na ruševinama obiteljske sreče“ novo življenje...

Kamila Lucera je že napisala jedno dramo („Tko je kriv?“), kateri se pa še pozna pečat diletantizma, česar pa o poslednji nikakor ne moremo reči. Sujet sicer ni nov, a je vendar vrlo zanimiv. Pisateljica ga je znala povsem efektno uporabiti. Dialog je krepak, zdrav, jednat in duhovit. Vsa drama je psihološki dobro motivirana.

Na koncu poročila o letošnjih izvirnih hrvatskih del naj omenim še realistične jednotejanjke Antona Funtka „Za hčer“.

Slep oče je odgajal svojo hčer za pevko; bil je namreč sam glasbeno naobražen. Hčerka nastopi, zboji se publike in — zbeži raz pozorišče. Mačeha jo psuje, da je groza. Hči bi šla rada v svet, toda kako more pustiti slepega, hirajočega očeta v oblasti

ustanove v zmislu predloženega sklepa ad b) postavi pri poglavju VIII. vsako leto v proračun 1600 gld.; znesek 50.000 gld. za donesek k svoječasnji zgradbi vseučilišnih poslopij pa da vzame iz posebnega rezervnega fonda, kateri naložiti mu je bilo v seji dne 3. marca 1897. naročeno iz prebitkov samostojne naklade na žganje, v kolikor presegajo znesek, ki je bil za leto 1897. proračunjen. Ta znesek izplača naj se c. kr. učni upravi takoj, ko bode ustavnim potom zagotovila zgradbo poslopja za vseučilišče; dotlej pa naj se obrestonosno naloži in obresti, ki iz te naložitve narastejo, porabijo svoječasnno za ustanove slušateljem ljubljanskega vseučilišča.

XIV. Vse zadeve, ki so v zvezi z denarnim gospodarstvom dežele, priti imajo, ako se je tudi posvetoval o njih upravni osek, v končno posvetovanje v finančni osek.

XV. 1.) Povodom praznovanja 50letnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa I. se: a) cesarja Frana Josipa I. ustanova za obrtne nadaljevalne šole na Kranjskem poviša na leto za 200 gld.; b) ustanovi deset ustanov po 50 gld. in pet po 80 gld. za učence in učenke na c. kr. obrtnih šolah v Ljubljani, ki imajo na Kranjskem domovinstvo.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da pridobi prvemu sklepu z dne 16. februarja 1895. l. glede 50 ustanov po 50 gld. za revne hirajoče osebe in pa gornjemu sklepu pod 1. b. glede ustanov za učence in učenke c. kr. obrtnih šol v Ljubljani Najvišje dovoljenje, da se smejo prve ustanove imenovati cesarja Frana Josipa I. hiralske ustanove in oziroma druge cesarja Frana Josipa I. ustanove za učence in učenke na c. kr. obrtnih šolah v Ljubljani.

Že v poročilu o generalni debati smo omenili, da sta posl. baron Schwegel in posl. Kalan nasvetovala dve resoluciji, o katerih se je potem glasovalo pri specialni debati.

Resolucija barona Schwegla, katera se je odklonila, se glasi: Dež. odboru se naroča, naj dohodke iz naklade na žganje in likere, v kolikor presegajo v proračun za l. 1898. postavljeno svoto, naloži pri specialnem rezervnem zakladu za tisti namen, kateri se je določil s sklepom z dne 3. marca 1898.

Posl. Kalan je predlagal resolucijo: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da sedanjo spodnjo gimnazijo v Ljubljani razširi v višjo gimnazijo.

Pri poglavju „Dež. kultura“ se je unela daljša razprava.

Posl. Zelen je predlagal: Slavna c. kr. dež. vlada se pozivlja, da naj na svoje in tem podredjene organe, koji so poklicani deželni zakon za varstvo tičev od 17. junija 1870, št. 20. proti prestopkom izvajati, uplivati blagovoli, da se vsaki najmanji prestopok tega zakona strogo kaznuje. Nadalje se slavna c. kr. vlada pozivlja, da blagovoli pri c. kr. namestništvu v Trstu potrebne stopinje storiti, da se tudi postava poknežene grofije goriške in gradiške ter mejne grofije isterske kakor državno neposrednega mesta Trsta z obmestjem za varstvo

brezsrčne mačeha? Sili ga, naj gre ž njo. Starec spozna, da bi ji bil samo ovira v svetu, nadležno breme, katero bi jo tlačilo noč in dan. Da pa more hčerka svobodno za svojim ciljem, se hoče žrtvovati zanjo in se — ustreliti!...

Funtek gotovo ni mislil pokazati v tej jednotejanjki kake velike drame; privoščil si je zato pretesne meje. Drama je zlasti brez logične konsekvencije; vendar se vidi, da bi njen avtor mogel postati s časom resen, uvaževanja vreden delavec na tem polju.

Nekaj pa me je posebno dirnulo v tej drami. To je: slovenski naturalizem! Liriki Funtek, moralni profesor Funtek polaga na nekem mestu mačehi take besede v usta, kakršne bi si kaka druga, tudi najnižje vrste ženska ne usodila govoriti proti kaki starejši osebi, ne pa proti tako nedolžnemu bitju kakor je Funtkova „hčer“.

V obče se mi pa čudno zdi, zakaj pošilja Funtek svoje drame najprej v druga gledališča, ne pa domačemu slovenskemu gledališču! Če drugje propade, propade na škodo vse slovenske literature — če pa doma, ostaje to t a j n o pod s e d m i m i peč a t i...

Tako vidite, g. urednik, smo imeli v letošnji sezoni že 5 novih, izvirnih del na gledališkem odru, kar je vsekakor lepo in častno za hrvatsko umetnost!

A. K. G—ec.

kmetijstvu koristnih tičev, od dne 30. aprila in 2. septembra 1870, št. 37 in 46, proti vsakemu prestopniku ostro izvaja. — Sprejeto.

Posl. Schweiger je predlagal: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, naj ustanovi hydrotehniški urad na Kranjskem, kakor ga imajo za Dalmacijo in Primorsko, ali pa dovoli za ta dela primeren prispevek.

Dež. predsednik baron Hein je odgovoril, da tej želji ni možno ustreči, ker ni tehnikov. — Sprejeto.

Posl. Višnikar je govoril o osuševanju zemljišč v ribniških in kočevskih dolinah in poudarjal, da je nujno potrebno, da se že pričeta dela pri požiralnikih v Goriči Vasi, Dolenji Vasi in pri Rakitnici čim preje izgotovijo. Izrekel je tudi zahvalo c. kr. vladi za dosedanje pospeševanje osuševalnih del, ter predlagal: 1.) Visoki c. kr. vladi se za dosedanje pospeševanje osuševanja zemljišč v ribniških in kočevskih dolinah izreka zahvala. 2. Deželnemu odboru se naroča, da posreduje pri c. kr. vladi in potrebno ukrene, da se za odvajanje poplavnih voda v teh krajih in posebno pri Goriči Vasi, Dolenji Vasi in Rakitnici že pričeta dela nadaljujejo in čim preje izvrše. — Sprejeto.

Posl. Božič je predlagal: Deželnemu odboru se naroča, uvaževati in v prihodnjem zasedanju poročati, če bi ne kazalo v tem slučaju, ako tudi vlada prispeva z enakim letnim zneskom, iz deželnih sredstev dovoliti: a) za dobo prihodnjih pet let letnega kredita po 5000 gld. za podpore trtnicam kmetijskih zadrug in podružnic c. kr. kmetijske družbe kranjske, ki vzgajajo na ameriških podlagah cepljene trte in b) naroča se deželnemu odboru, da posreduje pri visokem poljedelskem ministerstvu za jednako podporo letnih 5000 gld. za dobo prihodnjih pet let. — Sprejeto.

Pri točki „Zdravstvo“ je posl. vitez Langer toplo priporočal ustanovitev mesta distriktnega zdravnika za občine Toplice, Črmošnjice in Poljane s sedežem v Toplicah. — Sprejeto.

Pri točki „Troški za pouk, omiko in dobrodelne namene“ je posl. Grasselli ugovarjal poročilu o proračunu, v katerem se je grajalo površno sestavljanje učnih knjig, ter rekel, da učne knjige niso površno sestavljene, pač pa dela zaloga šolskih knjig pri aprobaciji velike in neutemeljene težave, čemur je dež. predsednik baron Hein ugovarjal.

Posl. Lenarčič je predlagal: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da že s prihodnjim šolskim letom vpelje na c. kr. realki v Ljubljani paralelko za I. razred s slovenskim učnim jezikom. — Sprejeto.

Posl. Lenarčič je dalje predlagal: Dež. odboru se naroča, naj uvažuje, bi-li ne kazalo v prihodnji proračun postaviti višji znesek n. pr. 1500 gld. v svrhu podpore slovenskim umetnikom za njih izobrazbo. — Sprejeto.

Pri točki „Komunikacije“ so bile sprejete naslednje resolucije, katere so predlagali poslanci Lenarčič, Kajdiž, Višnikar in Košak:

I. Kredit 2000 gld. za podporo zgradbe mostu čez Reko pri Ostrožnembrdu podaljša se za leto 1898 pod istimi pogoji, kakor je bilo sklenjeno v X. seji 5. maja 1893 ter se pokrije iz blagajničnih preostankov.

II. Deželnemu odboru se naroča, 1) da vse potrebno ukrene in eventualno uporablja določila deželnega cestnega zakona, da se že dožene izdelava ceste Vodice Bernke;

2) ob enem se naroča deželnemu odboru, da opozori okrajni cestni odbor v Kamniku, da že v teku tega leta izvrši poravnave klanca mej Šmartnem in Povodjem, ki spada njemu v oskrb.

III. Deželnemu odboru se naroča, da v smislu sklepa vis. deželnega zbora z dne 27. septembra 1892 glede preložitve okrajne ceste pri Zagorju v prihodnjem zasedanju poroča o dotičnih poizvedbah ter stavi primerne predloge.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da posreduje pri upravnem svetu dolenjskih železnic in pri c. kr. železniškem ministerstvu, da se vendar jednokrat ustanovi železniška postaja, ako bi pa za sedaj to ne bilo mogoče, vsaj postajališče v Žlebiču.

Posl. Murnik je predlagal: Deželnemu odboru se naroči, da preiskuje rentabiliteto projektovane železnice Trebnje-Mirna-Mokronog-Tržišče-Št. Janž in poroča v prihodnjem zasedanju ter pred-

Dalje v prilogi.

laga, koliko naj bi prispevala dežela k zgradbi te železnice. — Sprejeto.

Zbornica je potem začela razpravo o nasvetovanih resolucijah finančnega odseka.

Pri resoluciji glede vseučilišča v Ljubljani je posl. dr. Majaron rekel, da se je za to idejo razvilo splošno zanimanje in veliko navdušenje. Tendence predloga finančnega odseka, prispevati k zgradbi s 50.000 gld., je jasna. Iz tega predloga naj bo razvidno, da nam je vseučilišče v resnici na arci. V finančnem odseku je bil stavljen predlog, naj dežela k vzdrževalnim stroškom prispeva vsako leto 20.000 gld. Žrtv, katero je zahteval ta predlog, je bila za kranjsko deželo prevelika, a da se pokaže naša volja, pospeševati stvar z vsemi žrtvami, je treba vsekako več dovoliti kakor nasvetuje finančni odsek. Ustanovitev univerze je zvezana z ogromnimi troški in zato predlagam, naj se dežela zaveže, žrtvovati za univerzo četrt milijona goldinarjev. Mogoče je, da to ne bo jedini razlog, da se odloči vlada za ustanovitev univerze, a ker gre za epohalno idejo, treba je ovreči vse morebitne ugovore. Morda poreče vlada, da je Kranjska pasivna in da imajo zategadelj druge kronovine prednost. Ta ugovor sa mora v naprej uničiti. Govornik predlaga, naj se na vseučilišče nanašajoči resoluciji glasita:

Visoki deželni zbor skleni: a) Deželnemu odboru se naroča: Visoki c. kr. dež. vladi sporočiti, da je dežela Kranjska pripravljena k ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani prispevati znesek 250.000 gl., koji se izplača takoj, ko bode ustavnim potom zagotovljena ustanovitev vseučilišča. V ta namen porabi naj se pred vsem 50.000 gld. iz posebnega rezervnega fonda, kateri naložiti je bilo dež. odboru naročeno v seji dne 3. marca 1897 iz prebitkov samostojne naklade na žganje, v kolikor presegajo znesek, ki je bil za leto 1897 proračunjen; potem pa iz letnih prispevkov po 20.000 gld., ki naj se postavljajo v proračune let 1899—1908. Znesek 50.000 gld. naloži naj se takoj, letni prispevki po 20.000 gld. pa naj se nalagajo sproti obrestonosno. Narasle obresti porabijo naj se svojedobno za ustanove slušateljem ljubljanskega vseučilišča. — Ko bi, predno bode naloženih vseh 250.000 gld., bilo učni upravi potreba izplačati to svoto, pooblašča se dež. odbor, da se ne dotakne obresti, najeti posojilo v onem znesku, ki ga bode za dopolnitev svote 250.000 gld. potreba, fond, ki se tako zalaga, imenuje naj se „Franca Jožefa I. vseučiliški fond“.

b) Ob enem se naroča dež. odboru izposlovati svoječasno najvišje dovoljenje, da se bode vseučilišče smelo imenovati „cesarja Franca Josipa I. vseučilišče“.

c) Deželnemu odboru se naroča, da razpiše za pripadnike slovenske narodnosti, ki bi imeli voljo habilitovati se na modroslovni ali pravoslovni fakulteti kakega avstrijskega vseučilišča za privatne docente, dvoje ustanov po 800 gld. na leto z izrecnim dostavkom, da se bodo reflektantje za ti ustanovi morali zavezati, da sprejmo, ako se bode nanje reflektovalo, profesorska mesta na vseučilišču, ki se ima ustanoviti v Ljubljani.

XIII. Deželnemu odboru se naroča, da za ustanove v smislu predidčega sklepa postavi pri poglavji VIII. vsako leto v proračun 1600 gld.

Posl. baron Schwegel je rekel, da tako daleč sezajočega predloga ne gre spravljati v zadnji uri v zbornico tako da se ne more odkazati nobenemu odseku v pretres, ter se izreče proti predlogu.

Poročevalec posl. Hribar je dejal, da je bil v finančnem odseku nasvetoval, naj se določi letnega prispevka 20.000 gld. za dobo 10 let, a ta predlog ni obveljal. Za svojo osebo pozdravlja predlog dr. Majarona z veseljem. Za dosego velikega cilja bi bilo veliko bolje, ako bi se zagotovil letni prispevek 20.000 gld., a ker bi ta predlog vezal deželo za vedne čase, ustreza tud predlog dr. Majarona. Jako srečna je misel imenovati vseučilišče po cesarju. Slovenski narod ne more lepše slaviti cesarjeve petdesetletnice, kakor z ustanovitvijo vseučilišča.

Po kratki kontroverzi mej baronom Schweglom in poročevalcem je zbornica ob burnem ploskanji in viharimi živio-klici vzprejela predlog dr. Majarona in potem tudi še vse druge resolucije.

Dež. predsednik baron Hein je opozoril poslance na pozno uro, češ, da se mora zasedanje zaključiti še pred polnočjo.

Posl. Grasselli je poročal o volilni reformi za mesto Ljubljano in predlagal, naj se odobri naslednji zakonski načrt:

Člen I. Občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano § 1. je razveljavljen v svojem dosedanjem besedilu in slove odslej tako:

§ 1. Pravico voliti imajo: 1.) tisti občani, ki od svoje realne posesti, od svojega obrta in dohodka v občini vsaj od jednega leta sem plačujejo kaj direktnega davka; 2.) mej občinskimi domačinči brez ozira na plačevanje davka in mej občinskimi družniki: a) členi knezoškofijskega stolnega kapitula in v dušnem pastirstvu ali na javnih ljudskih šolah nameščeni duhovniki vseh konfesij; b) častniki in vojaški služniki s častniškim naslovom, kateri so stalno upokojeni ali so stopili iz vojaške službe, pridržavši si vojaški čin; c) služenci kakor tudi upokojeni vojaški služniki brez častniškega naslova, potem služenci in upokojeni vojaški uradniki, v kolikor te osebe ne spadajo v stan kakega vojaškega krdele; d) doktorji, ki so svojo akademično stopnjo dosegli na kakem tuzemskem vseučilišču, nadalje pooblašeni civilni tehniki in rudniški inženjerji, kakor tudi tisti tehniki, ki so prebili stroge preskušnje na kakšni tudeželski tehniški visoki šoli; e) voditelji in stalno nameščeni učitelji na javnih ljudskih šolah, ki so v občini in direktorji, profesorji in učitelji, nameščeni na drugih javnih učiliščih v občini; 3.) služenci, stalno ali začasno upokojeni dvorni, državni, deželni, občinski in javni uradniki, kateri od svojih plač, pokojnin in požitnin plačujejo direkten davek v Ljubljani; 4.) meščani in častni meščani občinski (§ 32. občinskega reda). K posameznim občanom, ki imajo pravico voliti, prištevati je tudi državo, deželo, javne zaklade, tudeželske korporacije, družbe, društva, zavode, ustanove in v obče juristične osebe, ako nastopi pri njih pod 1. točko navedeni pogoj. Občina ne sme izvrševati volilne pravice v svojem ozemlju.

Člen II. Predstoječi člen tega zakona stopi v veljavnost z dnevom razglasitve.

Posl. baron Schwegel je rekel, da predlog ni v soglasju z načeli, katera veljajo za volitve v državni zbor in v deželni zbor, da sega predaleč, da pa vzlic temu ne stavi nobenega preminjevalnega predloga.

Zbornica je zakon odobrila in potem volila člene dež. odborikov. Iz cele zbornice je bil izvoljen dež. odborikom dr. Tavčar, in sicer soglasno, ker so zanj glasovali tako slovenski kakor nemški poslanci, njegovim namestnikom je bil izvoljen dr. Majaron, za katerega so glasovali samo slovenski poslanci, iz kurije poslancev mest in trgov pa je bil izvoljen namestnikom dež. odbornika posl. Grasselli.

Posl. Murnik je potem v imeni dež. odbora odgovarjal na interpelacijo dra. Papeža glede zgradbe novega dež. dvorca in pojasnil, zakaj se z zgradbo še ni moglo začeti.

Posl. dr. Majaron je potem poročal o načrtu zakona glede volilnega reda za dež. zbor, s katerim načrtom se uvajajo direktne in tajne volitve v kmetskih občinah.

Posl. Kalan je v obširnem govoru pojasnil stališče svoje stranke glede volilne reforme in ostro prijemal veleposestnike, ker so lani izjavili, da dlje sezajoči volilni reformi nikakor ne pritrde.

Ker je galerijsko občinstvo mej govorom hrupno demonstrovalo, je dež. glavarja namestnik baron Lichtenberg odredil, naj se galerija izprazni, kar pa se ni izvršilo.

Posl. dr. Žitnik je na kratko govoril v istem smislu, povdarjaje, da socijalna demokracija na Kranjskem ni kar nič nevarna.

Zbornica je potem vzprejela zakonski načrt en bloc.

Dež. glavar Detela se je potem zahvalil poslancem za njih marljivo delavnost in vladnemu zastopniku za njega sodelovanje ter rekel, da se je zasedanje začelo v znamenji petdesetletnice cesarjevega vladanja in da se konča v tem znamenji. S čustvi neomajne zvestobe in ljubezni končamo kličeč: Slava presvetlemu cesarju! Hoch!

Zbornica je z navdušenjem zaklicala trikrat Slava in Hoch.

Dež. predsednik baron Hein se je v imeni vlade zahvalil poslancem za njih delovanje in dež. glavarju za izrečeno mu priznanje.

Posl. Murnik je izrekel dež. glavarju in njegovemu namestniku zahvalo za spretno in objektivno vodstvo.

Ko sta se za to zahvalila dež. glavar in njegov namestnik, je dež. glavar zaključil sejo in zasedanje.

V Ljubljani, 5. marca.

Vitez David pl. Abrahamowicz, bivši predsednik avstrijskega parlamenta, je v interviewu z dopisnikom krakovskega „Czasa“ povdarjal potrebo, da se opravilnik drž. zbora reformira. Abrahamowicz želi, da se odpravi prvo čitanje vladnih predlogov; o predlogih poslancev naj bi govorili le predlagatelji; imenska glasovanja naj se dovolijo samo takrat, ako predsednik ne more konstatirati števila prisotnih poslancev; o tajnem glasovanju naj se sklepa brez diskusije; nastavi se naj stalna parlamentna straža, ki bo vzdrževala red zunaj in znotraj zbornice. Glede bodočega predsedstva parlamenta je dejal Abrahamowicz, da se bode poljski klub potezal za zastopnika nemške katoliške stranke. Ta stranka je želela neke izpremembe jezikovnih naredb, katere hoče desnica dovoliti. To bo nemško katoliško stranko še tesneje navezalo na avtonomistično desnico. Desnica ni nikaka zveza proti Nemcem, kajti Poljaki niso postopali nikdar proti Nemcem ter tega tudi v bodoče ne bodo storili; Poljakom je le za korist države in dežele. Želeti je, da ostanejo vse desničarske stranke v mejah skromnosti, ter da bodo delovale skupno za blagor cele države.

Ureditve uradniških plač. „Grazes Tagblattu“ se z Dunaja bajè iz najzanesljivejšega vira poroča, da je sedaj končno določena ureditev uradniških plač s 1. decembrom t. l. Tistega dne dobi zakon cesarsko sankcijo ter se objavi 2. decembra s pripombo, da je treba regulacijo računati že s 1. novembrom t. l.

Za slovansko trgovstvo. V svrhu narodno-gospodarske emancipacije od Nemcev stvoril se je češko-poljski sindikat, ki bode pospeševal trgovske zveze mej Slovani, zlasti pa mej češko in poljsko kraljevino, po načelu: Svoji k svojim! Odbor je imel v Krakovu svojo sejo, na kateri se je sklenilo, da se izvoli ožji odbor, ki naj izdela nadrobni program za vso akcijo ter pripravi konkretne predloge za skupščino, ki se bo vršila 26. marca. Naj bi se tudi jugoslovanski trgovinski krogi brigali za ta sindikat ter mu pripomogli do čim najpopolnejše zmage nad Nemci, ki nas poznajo le takrat, kadar imajo od nas materialno korist!

Furor judaeo-magyaricus je že uprav kanibalski. O pomadjenju krajevnih imen, s katerim so uničena stoletna zgodovinska izročila „postavnim potom“, o nasilnem pomadjenju priimkov državnih uradnikov, učiteljev i. dr. smo že opetovano govorili. Sedaj pa je našel madjarsko-židovski furor še nove žrtve, — pisma, katera na naslovu nimajo madjarskega krajevnega imena, se vračajo ali celo zametajo. Vsi slovaški, srbski, rumunski ali nemški kraji se morajo imenovati na naslovih pisem in pošiljatev madjarsko, z večinoma novimi skovankami, sicer se poštno ne razpošljejo. To je nasilstvo, ki bije ogersko-avstrijski nagodbi v obraz, in trgovinsko ministerstvo mora vsekakor posredovati.

Bedna Italija v veselju. V Italiji, zlasti v Rimu vlada danes samo veselje. Hrupne slavnosti ob priliki 50letnice ustave se vrše povsod z največjim sijajem, katerega se udeležujejo kraljeva hiša, vlada, vojaštvo in plemstvo, narod pa od daleč — gleda. V spodnji Italiji vlada zlasti mej kmetiskim in delavskim ljudstvom velika beda, v Siciliji pa so nemiri in izgrede neprestani. V Siciliani, Canicatti, Troini in Modici je prišlo že do krvavih bitk mej vojaštvom in narodom. Vlada preganja socialiste, toda lakote s tem ne more udušiti.

Viktor Globočnik †.

Po kratki, a mučni bolezni je včeraj popoldne za vedno zatisnil oči Kranjski in Škofjeloški deželni poslanec. Narodna napredna stranka izgublja bojovníka za bojovníkom, in sedaj se je zgrudil v prezgodnjo gomilo tudi Viktor Globočnik, ki ni bil najzadnji mej temi bojovníki. Odlikovala ga je možata značajnost, čisto svobodno mišljenje, in pa dobrosrčnost, da se je moral vsakemu prikupiti, če je le količkaj občeval z njim. Za gorenjski mesti, koji je zastopal, je naravnost nenadomestljiv: ne samo kot poslanec, temveč kot organizator narodne stranke in njenih zavodov. Zadoje dni, ko smo z njim občevali, ga je dvoje skrbelo. Pred vsem izid mestnih volitev v Kranji, ker se je ravno bal, da

se bode organizacija, katero je ustvaril po večletnem naporu s pripomočjo mlajših, a čilih prijateljev, pri teh volitvah zopet razbila. Ko je umiral, volilo je Kranjsko meščanstvo tako, kakor je želel voditelj narodne napredne stranke v tem mestu. Če je izid te volitve dospel še do njegove zavesti, potem je lažje umrl, nego bi bil drugače! Drugo skrb pa je imel s Škofjo Loko. Za to mesto se mora kaj zgoditi! — tako je vzdihoval neprestano, in ko je že ležal na smrt bolan, prebiral je strokovne knjige, da bi se poučil o tem, kako bi se dala obrtna šola v Loko ustanoviti. V pravem pomenu besede: umrl je na bojišču! Bolezen, koja se je družila z neznatno operacijo, nakopal si je med svojim deželnozborskim delovanjem, in umrl je skoraj gotovo zategadel, ker je bil deželni poslanec. Umrl je dosti prezgodaj; pred vsem prezgodaj svojim roditeljima, ki stojita sama na skrajni meji človeškega življenja, ter sta morala vzlic temu doživeti najbitkejšo usodo, da pokopljeta sina, najboljšega sina! Prezgodaj je umrl Kranji in Škofji Loki, koji mesti imeli sta v njem izvrstnega zastopnika, kojega so brez dvojbe obdajale simpatije cele zbornice. Prezgodaj je umrl svojim prijateljem, koji so se smeli nanj vsikdar zanesti, in koji se bodo zaman trudili, da bi kdaj pozabili pokojnikovo zlato dušo. A prerano je umrl narodni-napredni stranki, koji je pripadal z dušo in s telesom.

Železna pest usode nam ga je razdrobila v hipu, ko smo ga najbolj potrebovali. Letargija se širi v naših vrstah, a mož, ki je zaspane svoje politične somišljenike pri vsaki priliki klical k bedenju, ta je moral umreti! Blag spomin mej nami mu je gotov! Lahka pa naj mu je zemlja slovenska!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca.

— (Sprava med narodnima strankama in občinski svet ljubljanski.) V zadnji seji obč. sveta ljubljanskega se je govorilo o spravi med slovenskima strankama v dež. zboru kranjskem. Predlog, naj prva slovenska občina pozdravi spravo, je obveljal, a le s pičlo večino glasov, ako se ni g. župan pri številjenji zmotil, kakor se zdi nekaterikom. Pozdravu, kateri se ne izreče soglasno, pač ni pripisovati posebnega pomena. Vemo, da se bo marsikdo čudil, da je obč. svet le z neznatno večino glasov in brez vsega navdušenja pozdravil spravo, dasi se temu ni prav nič čuditi. Pogoji sprave še niso znani, spravi pakt še ni razglašen, in dokler kdo ne ve, kaj in kako sta dogovorili in sklenili obe slovenski stranki, dotlej pač ni pričakovati, da bi z navdušenjem pozdravljali spravo. Povrh pa je predlagatelj, obč. svet, dr. Krisper, svoj predlog sicer jako gostobesedno, a s tako pretiravanostjo, tako nesrečno emfazo utemeljeval, da se še v malem številu zbrani obč. svetniki koj videli, da bi dr. Krisper rad zapeljal obč. svet v nekako demonstracijo proti narodni stranki. Ako je vzlic temu večina glasovala za stavljeni predlog, storila je to največ zategadel, da ne da povoda zabavljanju in ker je vedela, da se z vzprejetjem Krisperjevega predloga nikakor ne veže na spravo, katera je še vedno s sedmimi pečati zapečatená knjiga. Gosp. dr. Krisper je najbrž mislil, da ujame obč. svet za bodoče mestne volitve, pri katerih izstopi med drugimi tudi on sam. Sicer je pa bil dr. Krisper najmanj poklican, zavzemati se za spravo, ker ne vemo, kaj bo imel sedaj on opraviti, ko bo moral konec biti ščunvanju in hujskanju pri „Slovenskem Listu“, in zato zelo dvomimo, da bi mu bil stavljeni predlog prišel iz srca.

— (Viktor Globočnik †.) Pogreb pokojnega Viktorja Globočnika bode jutri popoldne ob 5 uri. Pokojnik se je rodil l. 1851. v Trzinu, študiral je v Ljubljani in na Dunaji in služboval potem nekaj časa pri sodišči. Takrat je prouzročil, da državno pravdnistvo ni konfiskovalo Jurčičevega „Tugomera“. Kot sodni pristav je izstopil iz državne službe in prestopil k notarjatu. V Kranju je užival najsplošnejše simpatije. Bil je obč. svetnik, predsednik mestne hranilnice in člen krajnega šolskega sveta, pri zadnjih deželnozborskih volitvah pa sta ga poslali mesti Kranj in Škofja Loka v dež. zbor. K jutranjemu pogrebu pojde mnogo prijateljev in čestilcev pokojnikovih v Kranj, udeleži se ga pa tudi „Ljubljanski Sokol“ po večji deputaciji. Sokoli se zbero v društveni obleki ob 1/2 12 uri dop. na juž. kolodvoru.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Danes se bode peli operi „V vodnjaku“ in „Cavalleria rusticana“, jutri pa se bode predstavljala znana burka s petjem in plesom „Robert in Bertram ali vesela vagabunda“.

— (Porotne obravnave.) Pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču prične se prihodnji ponedeljek druga letošnja porotna sesija. V razpravo pridejo naslednji kazenski slučaji: V ponedeljek dne 7. marca: Jakob Donaj, hudodelstvo uboja; Jakob Jenko, hudodelstvo težke telesne poškodbe; Josip Turaki, hudodelstvo tatvine. Dne 8. marca: Martin in Ivan Zelenc, hudodelstvo zažiga. Dne 9. marca: Ivan Japelj in Iv. Canakar, hudodelstvo posilstva; Ivan Učakar, hudodelstvo uboja. Dne 10. in 11. marca: Matevž Čuk, hudodelstvo poskušene umora. Dne 12. marca: Franc Ropotar, hudodelstvo uboja. Najbrže še pride v tej sesiji pred porotnike tudi Fr. Zalar z lga, ki je — kakor smo nedavno poročali — ustrelil svojega brata Josipa Zalarja. Obravnave vršile se bodo zopet v sodnem poslopu v Hrenovih ulicah.

— („Klub slovenskih biciklistov Ljubljana“) ima v sredo, dne 9. t. m., v spodnji kavarni v „Narodnem domu“ svoj redni občni zbor. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Vzpored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo, zlasti z ozirom na minulo desetletnico, oziroma njegov predlog, naj se kupi od zadruge še 10 delnic. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Razgovor in sklepanje o odborovem predlogu glede novega vežbališča. 6. Odobrenje pogodbe z zadruzo glede najema dirkališča. 7. Določitev dirk za prihodnjo sezono. 8. Razgovor in sklepanje o premembi pravil. 9. Volitev 9 novih odbornikov. 10. Volitev 2 računskih preglednikov. 11. Slučajnosti. Opomnje: Odborniki se volijo po pravilih za dobo jednega leta. Da zborovanje ne bode predolgo trajalo, veli odbor, da morajo vsi gg. člani, kateri žele staviti k 5., 6., 8. in 11. točki kake samostojne predloge večje važnosti, naznaniti njih besedilo najkasneje do 7. t. m. zvečer klubovemu tajništvu, sicer se o teh predlogih ne bode obravnavalo. Načrti za vežbališče in pogodba z zadruzo, kakor jo predlaga odbor, se morejo videti pri predsedniku, načrt o premembi pravil pa pri tajniku. Odbor vabi k mnogobrojni udeležbi z ozirom na važnost dnevnega reda.

— (Meteorološko mesečno poročilo.) Minoli mesec svečan bil je povsem neprijeten in moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopinjah: Ob sedmih zjutraj —3.1°, ob dveh popoldne +2.4°, ob devetih zvečer —0.2°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca —0.3°, za 0.1° pod normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 733.7 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 2.3 mm pod normalom. — Mokri dni bilo je 11, padlo je pa vsega skupaj, dežja in snega, 109.5 mm. — Prvi svečan bil je najtoplejši dan celega meseca, toplomer je kazal takrat 12.0° (največ), zračni tlak je stal nad normalom, sploh je bilo vreme koncem prosinca in ša prvi dan svečana jako ugodno, skoro spomladno, skoro se je mislilo, da snega ne bo več; a prišlo je vse drugače. Že 2. svečana začelo je živo srebro v tlakomeru ob precej močnem jugozahodnem vetru zelo hitro padati, od jutra do večera je šlo kar za 10 mm navzdol. Drugo jutro potem je bilo vse belo, in ker je tudi po noči na 4. močno snežilo, smo bili s snegom za delj časa preskrbljeni; ob enem se je znižal zračni tlak 4. svečana do 713.1 mm, kar se le redkokdaj primeri. Temu prevratu sle dila je prav poštena zima, ki bi vso čast delala mesecu prosincu. Toplomer najvišjih in najnižjih temperatur (Maximum-Minimum-Thermometer) je kazal večkrat —14.0°, dne 13. celo —14.6° (najnižje); ob enem je pa tega dne narastlo živo srebro v tlakomeru do 745.0 mm (najvišje). V tej dobi bilo je nekoliko solnčnih dnij, drugače so pa oblaki in megla ves čas sonce zakrivali. — Drugo polovico meseca je bilo vreme milejše, a precej deževno, dne 23. svečana je padlo 26.8 mm dežja (največ); deževju se je moral umakniti sneg, 24. svečana ga ni bilo nič več na strehah, dne 26. je izginil tudi s polja, pota so se sušila, in upali smo, da bode sedaj bolje, ali ta up je šel po vodi ali bolje rečeno po snegu, kajti 28. je zapadel nov sneg in zagrnil zopet zemljo z belo odejo. Tako se v prirodi vse poravnava; ako je prosenc lep, kaže svečan grdo lice; ako je delj časa gorko, pride rada zima, mraz; ako je bilo več tednov suho vreme, začne nato liti, da ni konca ne kraja; ako stoji zračni tlak jeden mesec visoko, pridejo dobe, ko ne more na kvišku, srednje mere je kakor skoraj povsod, tudi v prirodi le malo. — Potresa smo čutili ta mesec dva; prvi srednje vrste se je primeril 5. svečana ob 2. 50 m. popoldne, drugi slabiji bil je v nedeljo 20. ob 5. uri 55 m. zjutraj. Tudi od drugod prihajajo poročila o potresih. Zemlja še ni dosti mirna, pa se tudi ne bo nikoli popolnoma pomirila.

— (Policijske vesti.) Mestna policija aretovala je v mesecu februarju letos 230 oseb in sicer zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru 73, zaradi postopanja 69, zaradi pijanosti 26, zaradi beračenja od hiše do hiše 17, zaradi nameravanega

izseljenja v Ameriko pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti 7, zaradi prestopka § 5. vlačgarskega zakona 6, zaradi hudodelstva tatvine 5, zaradi prestopka tatvine 5, zaradi reverzije 3, zaradi prestopka lahke telesne poškodbe 3, zaradi prestopka § 320 e kaz. zak. 3, zaradi hudodelstva pomeverjenja 3, zaradi hudodelstva goljufije 2, zaradi hudodelstva spolnega nasilstva 2, oseb zasledovanih v policijskih listih 2, oseb brez stanovališča 2, zaradi hudodelstva nevarnega pretenja 1 in zaradi hudodelstva oskrumbe 1. C. kr. deželnemu sodišču se je izročilo 19, ces. kr. okrajnemu sodišču pa 37 oseb. Odgonskim potom se je odgnalo 72 oseb, izgnale so se iz Ljubljane 3 osebe. Tatvin se je ovadilo 16. Vrednost ukradenih reči znaša 279 gl. 44 kr. V 10 slučajih so bili storilci zasačeni ali so se poizvedeli. Mestni policijski stražniki so napravili 475 ovadb, mestni policijski detektivi pa 90. Vseh vlog je imel mestni policijski urad 987.

— (Tatvina.) Konec meseca februarja se je doslej neznan zlikovec vtihotapil v hišo gostilničarja Jerneja Zupančiča v Besnici in mu iz podstrešne sobe ukradel devet gnati, 7 kg špeha in 110 mesenih klobas.

— (Sreča v nesreči.) V Prevojah pri Brdu sta se 10letni Mihael in 12letni Jakob Lenček drsala na Krsnikovem Ribnjaku. Led se je udril in oba dečka sta izginila v vodi. Mimo idoči uradni sluga Ivan Rak je takoj skočil za njima v vodo in ju z veliko težavo rešil gotove smrti.

— (Zmrznil) je 3. t. m. mej Sv. Jakobom in Dragomeljem 62letni berač Anton Sevc iz Most v kamniškem okraju. Sevc se je bil v Podgoricah napil žganja. Na potu v Dragomelj je menda v pijanosti legel kraj ceste in zmrznil.

— (Osobne vesti.) Davčni praktikant v Celji g. Robert Stepic je imenovan davčnim pristavom. — Premeščeni so sodni pristavi gg. Silvij Tujah iz Buj v Koper, Leopold Pavletič iz Motovana v Komen in dr. Rajko Debevec iz Trsta v Motovun.

— (Zanesljivo uradovanje.) Za razpisane učiteljske službe v Slov. Bistrici sta prosila tudi dva slovenska učitelja, a njiju prošnji je neki pisar mariborskega glavarstva baje založil. „Domovina“ piše o tem slučaju, ki pa najbrž ni slučaj takole: Ni jih sram birokrate slepiti, kako je v Mariboru pisar Achitsch „založil“ par prošnji slovenskih učiteljskih oseb za službo v Slov. Bistrici. Ne vemo, kdo pri c. kr. šolskem svetu je izmislil to veliko neumnost, s katero mislijo slepiti slovensko učitelstvo in prebivalstvo. Pisar „založil“!! Ali je mar pisar edina oseba pri c. kr. šolskem svetu, ki je vedela o tej prošnji? Ali mar c. kr. okr. glavar in c. kr. okr. šolski nadzornik nista ničesar vedela o teh dveh prošnjah? Če nista nič vedela, niti tega, da sta ti dve prošnji došli od krajnega šolskega sveta v urad okr. šolskega sveta (c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru), potem sta zana marjala svojo uradno dolžnost; če sta pa vedoma molčala v dotični seji okr. šolskega sveta v Slov. Bistrici o napaki pisarjevi, sta delala krivico dotičnima prosilcema; če sta pa delala po nalogu od zgoraj in če je bajka o pisarjevem pogrešku samo šepav izgovor, und das ist des Pudels Kern“, potem pa želimo naj nas usoda kmalu reši takih uradnikov od zgoraj in spodaj.

— (Deželni zbor goriški) ni ne zaključen, ne razpuščen, ampak — odložen. To kaže, da veljavni krogi še vedno upajo, da se poravnajo nasprotja mej Slovenci in Lahi.

— (Laščina pri okrajni sodnji v Gorici.) „Soča“ piše: Človek se mora kar čuditi, kakošne novice nam prihajajo od okrajne sodnje v Gorici. Čujte tole: Zapuščina za celo okolico ima v rokah svetovalec Ciani. To je torej čisto slovenski referat, a pri tem uradovanju bi se moralo pisati vseskozi slovenski. — Ali to se ne godi, pač pa se piše (odkar je odšel dr. Tuma) vseskozi laški. — Najlepša pa je še ta-le: Dva znana Slovenca sta zahtevala slovenski zapisnik, a sodnik ju je zavrnil, češ: „essendo la lingua del foro italiana...“ (ker je laščina uradni jezik...) Torej laščina je uradni jezik za čisto slovensko okolico! Od kdaj? — Koliko časa še se bo tako drzno zlorabljala slovenska potrpežljivost?

— (Protiaustrijska demonstracija v Trstu.) Piše se nam iz Trsta 5. marca: Naša iredenta je sinoči uprizorila prav lepo protiaustrijsko demonstracijo, o kateri pa seveda uradna poročila ne bodo resnično poročala, kakor je na Primorskem že navada. V gledališči „Politeama Rosetti“ je po prvem dejanji nakrat prišlo več sto tistih znanih mladeničev in agitatorjev, kateri so vedno pripravljeni na iredentiške demonstracije. V trenutku, ko bi bil moral orkester začeti svirati, začeli so de-

monstrantje kakor besni ploskati in cepetati z nogami ter metati v parter listke z barvami italijanskega kraljestva, na katerih je bilo tiskano „4. marzo 1848—1898“. Ob enem so tulili „Viva lo statuto“, „Viva il 4 marzo“, „Viva il 20 settembre“, „Viva l'Italia“ itd. itd. Nekateri navzoči avstrijsko misleči Italijani so proti tej nepatriotični demonstraciji protestovali in naposled zapeli cesarsko pesem, kar je demonstrante tako razkačilo, da so s podvojeno silo kričali „Viva lo statuto“, „Viva l'Italia“ in cesarski pesmi zvižgali kar se je dalo. V tem je bilo prišlo kaci 30 redarjev. Policija je demonstrante lepo in prijazno proslila, naj bodo mirni. Ker demonstracijam le ni bilo konca, je segnala najprej tiste iz gledališča, ki so peli cesarsko pesem, in ker demonstrantje tudi potem niso nehali, je suspendirala predstavo. Demonstrantje so potem šli pred italijanski konzulat, kjer so zopet kričali „Viva l'Italia“ in se potem zbrali pod takozvanim „Volto di Chiozza“, kjer jih je potem policija razgnala. V gledališču je bilo aretovanih več oseb.

— (O predsedniku deželnega zbora istrskega) piše „Naša Sloga“: „Predsednik sam se je vedel najsilabše. Nekateri njegovih opazk meji govori poslanecv manjšine so bile neumestne, neparlamentarne, pohujšljive. Te opazke ne le da niso bile za vzdržanje miru in reda, ampak so povsem neopravičeno izzivale nemir in nered tudi na galerijah. Kdor je hotel, se je mogel uveriti tudi o tej priliki, koliko so vredne izjave predsednika deželnega zbora istrskega. Taisti' predsednik je imel še toliko poguma, da je v svojem zaključnem govoru govoril o tem, kako da deželni zbor ni bil oviran v svojem delovanju. Taki so, ker vedo, da se jim vrnje — vse!“

— (Slovensko pjesništvo u najnovije doba.) (1890—1898.) Piše A. K. Gorjančev. V 5. številu hrvatskega tednika „Narodna misao“ je začela izhajati pod tem naslovom daljša serija podlistkov, na katere opozarjamo

— (Gdô Nigrinova v Belemgradu.) „Narodna Misao“ poroča, da je imela nedavno naša rojakinja gdô. Nigrinova v ulogi Damasove „Dame s kamelijami“ najpopolnejši vseh svojih velikih umetniških vseh. Žela je zato najvišarnejše izraze odobravanja.

* (Najmlajši živeči vladarji.) Najmlajši vladar je brez dvombe španski kralj, Alfonz XIII., kateri je bil že pri svojem rojstvu vladar. — Kitajski cesar Kuang Hsu pa je bil 3½ leta star, ko je zasedel prestol. — Tudi japonski Mikado, Metsu Hito, je štel šele 14 let, ko je začel vladati. — Srbski kralj Aleksander si je l. 1893. kakor 17leten mladenič, po sili pridobil prestol. — Egipčanski kralj Abbas II. je bil pri zasedanju prestola 17½ leta star. — Nekaj nad 18 let je štel cesar Fran Josip I., ko je začel vladati. — Kakor 15leten deček je zasedel prestol siamski kralj, Chulalongkorn, kateri se pa za državne zadeve malo briga, marveč se s svojimi letnimi 10 milijoni prijetno zabava v svoji palači, kjer stanuje večina ženske in otroci. — Vladar Nepala v britski Indiji, katerega država meri 54 000 štirinajstih milj, a ima le 2000 prebivavcev, je Maharadsrhak Dhiraj Pirthivi Bir Bikram Schamscher, Jang Baladu i Sah Touhadur Schamscher Jang, je pet let star, a je že — ženin.

* (Zdravilo proti influenci.) V listu „La Voce del Popolo“ pripoveduje neki dominikanec, kako človek najhitreje odpravi influenco. Vlije naj se 3—5 kapljic káfernega špirta na kosček sladkorja ali v žlico vode, kar treba použiti. Ako lek takoj ne deluje, se isto čez pol ure ali jedno uro zopet ponovi. V tretjič gotovo pomaga. Navadno začne že po prvem poskusu izginjati simptomi influence in celo mrzlice.

* (Se malo potrpljenja) in vsak oče bodo imel lahko sina; vseučil. profesor Schenka na Dunaju je namreč svoje delo v uplivu roditeljev na spol bodočih otrok že dal v tisk. Knjižica izide baje na Dunaji in v Devinu pod naslovom „Einfluss auf das Sexualverhältnis“ ter bode obsegala le 9 tiskanih pol.

* (Radi brk.) Nedavno je zahteval ravnatelj nekega gledališča v Bruslju od svojih koristov, naj se vsi od prvega do zadnjega obrijejo, ker je za novo priučeno opereto to potreba. Le malo jih je izvedlo to zapoved, večina pa se je uprla. Toda ravnatelj ni poznal šale; odpustil je vse uporneže. Ti pa so se pritožili pri sodniji, katera je pripoznala, da je ravnateljevo ravnanje bilo neopravičeno, ter ga obsodila, da mora odpuščencem izplačati zahtevano odškodnino.

* (Španske maskarade.) Dočim je čutili na ljubljanskih maskaradah čisto premalo za maska rado neobhodno potrebne živahnosti in razposajenosti, stori se v tem oziru na Španiskih maskaradah precej preveč. Ondi se vrše maskarade navadno v gledališčih z ložami, po katerih se šampanizira ter zabava brez najmanjšega ozira na bou ton. Nekaj

čisto navadnega je, da skačejo moški in ženske iz lož v parter ter da plezajo zopet nazaj. Cvetlice, konfetija in pisanega zrezanega papirja pa se ondoli toliko nameče na maske (t. j. dame, kajti moški so vsi nemaskirani), da so tla za cm visoko pokrite. Ples je tam postranska, malovažna stvar.

* (Zamorci izumirajo.) Kakor Indijanci izumirajo tudi Zamorci izredno naglo, tako da jih koncem prihodnjega stoletja ne bo menda več. Dr. Johnson v Brunsviku Georgia, ki je sam iz zamorstega rodu, je preiskoval v 300 krajih zamorskih držav svoje rojake ter dognal, da so vsled zanikarnosti, nenravnosti in nezmernosti povsod propadli. Nekdanjih zamorskih velikanov sploh ni več.

* (Mauzolej milijonarja.) Krasni mauzolej, katerega je dal zidati v New-Jorku bogataš John Mackay v spomin svojemu sinu, ki se je pred dvema leti v Parizu poročil, bode vsekakor najlepši spomenik, kateri je bil postavljen kakemu pokojniku na čast. Poslopje meri 35 stopinj v kvadratu; na vsakem oglu pa se dvigajo skupine kipov v nadnaravni velikosti, katere so bile dogotovljene v Monakovem. Notranjost Mauzeleja je od samega draga mramorja. Stroški tega poslopja znašajo 1 milijon mark.

Darila:

Uredništvu našega listasta poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Iz nabiralnika v gostilni g. A. Golobarja v Smartnem pri Litiji 5 kron. — Od provizije gosp. E. preostanek 36 vin. — Skupaj 5 kron 36 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Mladost“. Smotra za moderno književnost in umetnost. — 3. zvezek tega najelegantnejšega jugoslovanskega zbornika prinaša tole vsebino: Arnold Böcklin Slika umetnika samega (1878). — „Saldirano“. Črtica, spisal Fran Govékar. — Iz Preradovičevih „Lina Lieder“ Moja pesma, Zmajova. — Ja letam po tom svietu. Zložil Mihovil Nikolič. — Marijana. Novela. Spisal Toma Kóbor. — Jabuka. Zložil Gabriele d'Annunzio. — Arnold Böcklin. Piše Guido Jany. — Agrarna pretresivanja. Piše Miša Zemljanec. — O telepatiji. Dr. Gustav Gaj. — Listak: Slovensko gledališče. — Hrvatsko glumišče. — Zaccani-Zelakowski. — Kriza u Burgtheatru. — Bečka opera. — Izložba kluba aquarelista u bečkom Künstlerhausu. — Secessija i „Ver Sacrum“. — Nove knjige. — „Mladost“ izhaja l. in 15. v mesecu ter velja za četrt leta 2 gld., za dijaštvo pa 1 gld. 25 kr. Naroča se: Wien, I. Wollzeile 20.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 5. marca. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje drž. zbor na dan 21. marca. Politični krogi se močno čudijo, da je vlada zopet premaknila trmin za otvoritev zasedanja.

Dunaj 5. marca. Uradna „Wiener Ztg“ prijavlja danes nove jezikovne navedbe za Češko in Moravsko, katere so bile izdane dne 24. februarja. S temi navedbami, ki so izdane samo provizorično, dekler se je zikovno vprašanje potom zakona ne uredi, se ob enem razveljavljajo Badenijske navedbe. Navedbe za Češko in za Moravsko niso identične. Obe navedbi sta zasnovani na principu, da sme vsakdo v celi deželi pri vseh uradih iskati pravico v svojem jeziku in jo tudi dobiti, različni pa sta glede določb v uradnem notranjem jeziku in o določbah o jezikovni vsposobljenosti uradnikov. Navedbe za Moravsko določajo, da sta pri vseh uradih oba jezika uradna jezika in se torej cela država proglašajo za dvojezično. Navedba za Češko pa priznava, samočeške, samonemške in jezikovno mešane okraje. Uradni jezik v nemških okrajih je nemščina, v čeških češčina, v mešanih pa oba jezika. Mešani okraji so tisti, v katerih govori vsaj jedna petina prebivalstva drugi dež. jezik, ako dotični okraj obseza vsaj jeden sodni okraj. Okraji, kateri ne obsežajo celega sodnega okraja, nego le jedno ali več občin, so jezikovno mešani tedaj, ako v jedni občini vsaj četrtina prebivalstva pripada drugi narodosti. Politični okraji, ki obsežajo več sodnih okrajev, so mešani, ako je le jeden teh sodnih okrajev mešan ali drugačejezičen. Glede jezikovne vsposobljenosti uradnikov določajo nove navedbe, da se je pri oddaji služb vestno ozirati na to, je li znanje obeh deželnih jezikov dejansko potrebno. V principu naj zna pač vsak uradnik odba dež. jezika, a treba tega ni. Kar je do ločil Badeni glede uradovanja pri drž. blagaj

nica, pri poštnih in brzojavnih uradih, glede uradovanja z vojaškimi oblastvi in žandarmerijo ter glede uradovanja s centralami, ostane v veljavi — Vlada je s temi navedbami znatno in bistveno utesnila določbe Badenijskih navedb in malone v vseh ozirih ustregla nemškimi zahtevam, tako da Č. hi s temi navedbami ne morejo biti zadovoljni, sosebno ker se s njimi greši proti načelu, da sta v celi Češki oba jezika popolnoma ravnopravna in enakovredna.

Dunaj 5. marca. Levičarski listi pišejo o novih jezikovnih navedbah jako rezervirano, samo „Ostdeutsche Rundschau“ in „Deutsche Zeitung“ kliče na boj. Wolf je rekel poročevalcu tržaškega „Mat tina“, da z jezikovnimi navedbami ni zadovoljen in da bo z vso energijo nadaljeval obstrukcijo, češ, da zahtevajo voliči, naj se nemščina uveljavi kot državni jezik. Ako bi se nemška katoliška ljudska stranka temu boju uprla, prouzroče druge nemške stranke tak vihar proti njej, kakršnega še ni bilo.

Dunaj 5. marca. „Linzer Volksblatt“ prijavlja iz peresa dr. Ebenhocha strasten članek proti Čehom. Povod mu je, da se je posl. Sokol v češkem deželnem zboru z vso odločnostjo izrekel proti verski šoli. Ebenhoch pravi, da je vsled tega pretrgana zveza mej nemško katoliško ljudsko stranko in mej mladočeško stranko, ker ta Sokola ni desavouirala in se torej strinja z njim. Ebenhoch pravi, da zvestoba napram zaveznikom ne gre tako daleč, da bi nemška katoliška ljudska stranka pozabila na svoja temeljna načela. Ako zavzemajo Čehi napram verski šoli tisto stališče, kakor liberalni Nemci, potem katoliški ljudski stranki ne bo težko odločiti se, na katero stran se ji je postaviti. Čehi so s Sokolovim govorom dosegli to, česar nacionalci z vsem svojim terorizmom niso mogli doseči. „Vaterland“ pravi z ozirom na to izjavo, da je sedaj v drž. zboru ustvarjena nova situacija, da je desnica razbita, in da se je na dejati različnih presenečenj.

Dunaj 5. marca. Uradna „Wiener Zeitung“ javlja, da je cesar zopet imenoval vse prejšnje predsedništvo gospodske zbornice.

Dunaj 5. marca. Združene obstrukcijske stranke so izdale komunke, v katerem naznanjajo, da so bili minoli teden zastopniki vseh teh strank, vstevši Wolfovo skupino, poklicani na Dunaj na posveto vanje o novih jezikovnih navedbah. Navedbe za Češko jim ne ugajajo, ker je po njih baje mogoče predreti princip o zaključenem nemškem ozemlju in ker je tudi vladna koncesija glede prejšnje določbe, da morajo vsi uradniki znati oba jezika, le iluzorna in se da tolmačiti, kakor vlada hoče. Dalje pravijo, da je grof Thun se izrekel, da prevzame vladno, ako mu Gautsch z novimi navedbami napravi prosto pot.

Dunaj 5. marca. Nemški visokošolci so na Tirolskem mudečega se rektorja dra. Toldta brzojavno naprosili, naj pri ministerstvu intervenira, da jim pri inskripciji za drugi tečaj ne bo treba ponoviti pri imatrikulaciji storjene obljube. Rektor je odgovoril, da ugoditi tej želji in se vrne na Dunaj. Inskribiranje se začne v ponedeljek.

Dunaj 5. marca. Nadvojvodinja Štefanija se počuti zopet jako slabo. Sopljenje jej dela velike bolečine. Današnji bulletin pravi, da je unetje desnih pluč postal zopet večje, unetje levih pa ni nič odjenjalo.

Praga 5. marca. „Narodni Listy“ in „Hlas Naroda“ ne izrekajo o jezikovnih navedbah nobene sodbe. „Politik“ se izreka precej neprijazno.

Bratje Sokoli!

Ljubljanski „Sokol“ se udeleži pogreba nepozabnega brata notarja Viktorja Globočnika z večjo deputacijo. Bratje „Sokoli“ se vabite, da se pridružite tej deputaciji v društveni obleki v kar največjem številu.

Sestanek v nedeljo točno ob ½12 uri dopoludne na južnem kolod. oru.

Na zdar!

Dr. Ivan Tavčar,
t. & starosta,

Alojsij Vernik,
t. & tajnik.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko zganje in sol“, ki je takisto bolisti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (5-3)

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za želodec in Praška domača mast.** Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Štev. 60. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 851.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

V nedeljo, dne 6. marca 1898.

Robert in Bertram ali vesela vagabunda.

Burka s petjem in p'esom v štirih oddelkih. Spisal Gustav Raeder. Poslovenil Josip Geceji. Režiser g. Rudolf Inemann. Blagajnica se odpre ob 1/7. uri. Začetek točno ob 7. uri. Konec ob 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, dne 8. marca 1898.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. marca: Marija Kunst, kajzarjeva hči, 3 leta, Hovca št. 28, je vtonila.

Dne 3. marca: Anton Oelhofer, zasebnega uradnika sin, 6 ur, Kladežne ulice št. 8, življenska slabost.

V deželni bolnici:

Dne 1. marca: Ivan Selan, delavec, 30 let, jetika. — Marija Peterca, kuharica, 68 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Marci	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
4.	9. zvečer	782,8	0,0	brezvev.	oblačno	
5.	7. zjutraj	731,8	-0,5	sl. jzah.	oblačno	3,7
6.	2. popol.	730,5	3,9	sl. vzhod.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 0,8°, za 2,6° pod normalom.

PRI KATARU
sapnih organov, kašlj, nahodu, hripavosti in
vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mle-
(II.) kom pomešana. (1-3)

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči
učinek, posebno pospešuje razlizenje ter je v
takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah,
vinskih in delikatesnih trgovinah.

Išče se učenec

za prodajalnico z mešanim blagom, ali pa tudi **spretna prodajalka.**

Natančneje po dogovoru pri **Antonu Trevnu**
na **Jesenicah, Gorenjsko.** (323-3)

Apno

dobiva se po najnižji ceni pri (299-2)

Andreju Mauer-ju v Zagorji ob Savi.

Trgovski pomočnik

v prodajanji mešanega blaga popolnoma izvežban ter slo-
venskega in nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma
vešč, se takoj vzprejme pri (324-3)

Antonu Trevnu, na **Jesenicah, Gorenjsko.**

Proda se dobro ohranjena

baraka-kavarna

v celoti ali v posameznih delih, z vso
upravo ali brez nje.

Natančna obvestila daje **Franjo Krapež**,
kavarnar v „Zvezdi“, Ljubljana. (337-2)

Vrt v Kamniku

blizu kopališča, jako prikladen kot stavbišče za
hišo ali vilo, se prodaja za primerno ceno.
Kupci naj se ogledajo v Kamniku, Poštne
alice št. 10. (360-1)

„Dunajski“ in „Ljubljanski Zvon“
zaporedno od leta 1877 do 1892, „Dom in
Svet“ od leta 1881 do 1892, **Matični
Letopisi** od nje početka, vse elegantno ve-
zane in popolnoma nove, obilo drugih slo-
venskih, nemških in angleških
knjig (305-3)

ceno na prodaj.

Le pismena vprašanja rešuje iz prijaznosti
gospod **Ivan Bonač**, knjigovez v Ljubljani.

Podpisane naznanjam, da izdelujem vsake vrste

pohištva

iz mehkega lesa likane, potem v staro nemškem
zlogu (Altdentsch), kakor postelje, omare, mize i. dr.,
kakor tudi stavbinske stvari, okna, vrata, tla itd.

Za mizarje **stružnice** (Hobelbänke).
Potem važno za gg. gostilničarje **lednike** (Eiskästen).
Vse to izdelujem točno, iz dobrega, suhega lesa in
po najnižji ceni.

Se najtopleje priporočam

Ivan Marguč

mizarski mojster

v **Škofji Loki.**

(364-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Praga** čez **Trbiž**
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec
Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob
7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno-
grad; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne
osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve
Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzeň
Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lip-
sko, Dunaj via Amstetten. — **Praga v Novo mesto** in
v Kočevje. Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob
12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m.
zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano**, j. k. **Praga**
iz Trbiža. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, iz Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlo-
vih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solno-
grada, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osebni vlak z Du-
naja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov
Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve
Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc Gasteina
Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popolu-
dne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Cel-
ovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer
osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca
Pontabla. — **Praga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob
8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m.
popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešan
vlak. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob
7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m.
zvečer. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob
6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. ur
20 m. zvečer. (17-52)

Fran Bartl

jermenar v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Izdelovatelj (151-6)

angleških sedlov in skladišče angleške
oprave za konje, voznih komatov lahke
in težje vrste, civilne in uniformne jez-
delne opreme in tudi jermenja za stroje.
Poprave se izvršujejo naglo in jako cenó.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(81) **parobrodno društvo v Reki.** (5)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožnja črta

(elegantni, z največjim
komfortom opre-
mljeni, električno
razsvetljeni
parniki)

V noči od sobote
na nedeljo hitri
parnik v Zadar-Spljet-
Gruča, Gravosa (Ragu-
sa - Castelnuovo-Kotor. V
noči od nedelje na ponedeljek
poštni parniki v Zadar-Spljet-
Metković. V torek ob 10. uri 20 m.
dopoludne hitri parniki v Zadar, Spljet
Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo
ob pol 10 uri zvečer poštni parnik v
Zadar, Šebenik, Traž, Spljet, na otoke Brač,
Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora.

V petek ob pol 11. uri dopoldne hitri parniki
Zadar, Spljet in Gravosa Ragusa. V četrtek ob 1. uri
popoldne poštni parniki v Mali Lošinj, Selve, Zadar,
Šebenik, Traž, Castelvecchio in Spljet. V petek ob
10. uri 30 m. dopoldne hitri parniki v Zadar, Spljet
in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-
Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vozni red je v
oficijelni knjigi „Der Conducteur št. 593-608.

Redne vožnje:

Redne vožnje:

Redne vožnje:

Redne vožnje:

Redne vožnje:

Redne vožnje:

Gospodu **Fricu**, glavnemu natakarju
v hotel **Lloydu** k njegovemu časti'emu
imendanu gromovit

„Živio!“
Več prijateljev.

(366)

Elegantne promenadne, okusne že-
nitovanske obleke in raznovratna
druga oblačila v najnovejšem kroju
izdeluje in se priporoča častitim damam

(33-10)

Josipina Bersin

Mestni trg št. 9, I. nadstropje.

Trgovski pomočnik

specerijske trgovine **išče službo** tukaj ali drugod pod
ugodnimi pogoji. — Ponudbe se prosijo pod „A. J.“ uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. (361-1)

Stara

gostilna in usnjarija

v Zagorji ob Savi se daje pod ugodnimi po-
goji v najem. — Več se izve pri **Andreju**
Mauer-ju v Zagorji ob Savi. (310-2)

Zgodnji grah

prtilkovec in logaški, kakor tudi

vrtna semena

ima

(157-6)

Peter Lassnik v Ljubljani.

Na prodaj je

najbolj rodovitni **zgoden semenski „Rož-
nik“**, krompir, potem **zgoden „Kisel-
čar“**, pozen „Onjodove“, češki „Im-
perator“ in „Schneeflock“, zdrava češka
čebulja in mali garantirano najboljši **semenski**
„čebulček“, kakor tudi **semenski**
oves i. t. d.

(348)

Josip Leuz

trgovec pri mesarskem mostu.

Trgovina z mešanim blagom

in

gostilnica

v večji župniji na **Dolenjskem** brez konkurence
se zaradi rodbinskih razmer

z jako ugodnimi pogoji dá za več let v najem.

Pisma se prosijo: poste restante Ljubljana
št. 200. (354)

Velika zaloga makulaturenega papirja

lepi nerazrezani in nečitani dunajski časniki, dobi
se pri meni v vseh množinah od 25 kilo naprej.

Cena za 100 kilo je 7 gld. 50 kr.

Pri večjih odvetjih še nekoliko ceneje,

Ivan Fabian

v Ljubljani, Vodnikov trg.

(353-1)

Naznanilo.

Usojam si č. občinstvu uljudno naznaniti, da sem

odprl s 5. marcem

svojo tvrdko

na Sv. Petra cesti št. 27.

Ker sem si pridobil v Parizu in Londonu pri
prvih mojstrih skozi 10 let take spretnosti v mo-
dernem kroju, da bom v stanu slavno občinstvo s
solidno, točno in realno postrežbo vsestransko popol-
noma zadovoljiti, nepam, da me isto v mojem podjetji
v domovini s obilnimi naročili podpiralo.

Se priporoča

Jos. Rogina

krojaški mojster.

(562-1)

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.
Veiko zalogo
Najnižje cene.
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
(38)
Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (40)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Spomladna sezona!
Hugo Jhl
v Ljubljani, Špitalovo ulice št. 4
naznanja, da so novi ohi-
neni in volneni vzorci na
raspolago.
Na deželo se pošiljajo vzorci franco.

Prej **Alojziji Erjavec** Prej
J. Zor J. Zor
(42) čevljarški mojster
v Ljubljani, Čevljarške ulice št. 3
priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najprostejšje oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)
Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik** Podružnica:
Stari trg št. 21 Vagove ulice št. 12
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback). V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinjšim naslednim
pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno opozarjam
na fine indijanske krofe in savitke s smetano napolnene. (Schlagrahn Rollen.)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.
Silkarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (44)
Zaloga originalnega karbolineja.
Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci
izvrstne fačone,
najboljši izdelek
(45) najceneje pri
ALOJZIJU PERSCHE
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justicijskim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baret. (46)

**Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga**
črna in barvaste,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (47)
Alojziji Persche
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Avgust Repič
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16,
(48) v Trnovem
se priporoča slav. občinstvu in naznanja,
da izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser
puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.
(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena delav-
nica za popraviljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

ruskih in angleških
galoš
pri (50)
J. S. BENEDIKT-u
Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (51)
Turjaški trg šte. 7.

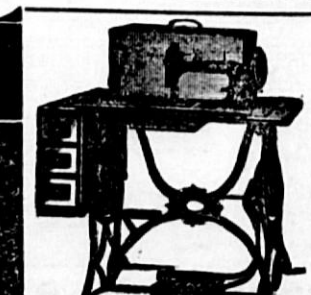
HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za
dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franco in tustoj.
(60) LJUBLJANA. 9

Ivan Jax (52)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.
Najnižje cene.

Kravate
in (55)
perilo za gospode
prodaja najceneje
Alojziji Persché
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakor tudi
stenskih ur,
budiik in
salonskih ur
vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56
poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg šte. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (58)
Ceniki zastoj in pošiljine prosto.

Nagrobne vence
v največji izberi in po
najnižjih cenah
trakovek vencem
z ali brez napisov v
vseh barvah
(59) priporoča
Karl Recknagel
na Mestnem trgu.

Opomin!

Mi nismo plačniki, če bode kdo na naše ime komu kaj dal!
Štefan in Magdalena Jug.

Pristne rusko-juhtne štibale

s predčevjem iz jednega kosa valjane.
Jedino varstvo proti mokroti in mrazu.
Neobhodno obutalo za vse slojeve razpošilja
Ignacij Reder, Dunaj
Mariahilferstrasse števil. 107.
Ceniki brezplačno in franko. (118-7)

Gostilna s kovačijo

1/4 ure oddaljena od kolodvora in malega mesta, na prav prijetnem kraju na Slov. Štajerskem, hiša s 3 sobami, kuhinjo s štedilnikom, veliko verando, kovačijo in 2 kleti ter kuhinjo za perilo, pokrita z opeko, hlevom za 2 goveji živini ter 4 svinje, zraven velik sadunosnik, se zaradi družinskih razmer pod prav ugodnimi pogoji po nizki ceni tako prodaja. Pripravno je tudi za umirovlj. uradnika z manjšo pokojnino. Zahteva se predplačila 700 gld. Ponudbe pod M. B. 41 poste restante Maribor. (346)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden iz Rotterdam v New-York.
Pisarna za kajute:
Dunaj, I., Kolowratring 9.
Pisarna za medkov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.
I. kajuta:
Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*)
" 1. novembra do 31. marca . . . " 230-320
II. kajuta:
Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200
" 16. oktobra do 31. julija " 180
) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (4-10)

Trepetličin les

(Esenholz)
kupuje na cele voze
goriška tovarna užigalic
in vabi posestnike na ponudbe. (331-2)

Požlahtnovalne probkovine

kakor vse vrste probkovih zamaškov za sode in steklenice
ponuja (304-3)
tovarna za probkovino
J. S. Levy & sin
v Roudnici n./L., na Češkem.

Patentirano žično steklo

najboljši material za gornje svetlobe, tla, tovarniška okna, razne debelosti, plošče do 1.75 metrov. Posebne prednosti: Največja varnost proti zdrobljenju, proti prodrenju in probitju, nadležne žične mreže so nepotrebne, varnost proti ognju je jako velika, tudi če se zlomi ostane gosto, ker žična vložka drži skupaj steklo, luč prodira jako lahko, še doslej nepoznan lučni učinek. Uporabljalo se je z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Mnogobrojna spričevala, prospekti in vzorci so na razpolago.

Vlite steklene plošče za hodilna tla pri gornjih svetlobah.
Za razsvetljenje prevozov, podzemskih hodnikov ali prevozov pri kolodvorih, v fiksnih masah, gladko ali z raznovrstno izdelani površinami belo, na pol belo (okolu 30 % ceneje nego navadno surovo lito steklo) in v barvah z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stekleni zarezni strešniki
v najrazličnejših oblikah in velikostih.
Delniška družba za stekleno industrijo
popr. F. Siemens, Neusattl pri Elbogen (Česko).
Drugi izdelki: Steklenice vseh vrst, steklenični zamaški, steklo v ploščah belgijske in nemške vrste, vlito in prešano steklo, patentovane črke iz prešane stekla. (198-2)

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Österreichher, VIII., Deutsegasse 8, Budapest.** (140-6)

Išče se zvest in zanesljiv knjigovodja

ki je bil že v jednaki službi. Vešč mora biti slovenskega in nemškega jezika, knjigovodstva in korespondence. — Ponudbe s prepisi spričeval pod „E. K. 3“ na upravnistvo „Slov. Nar.“. (333-2)

Zahvala.

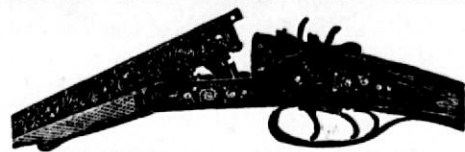
Podpisanec štejem si v dolžnost, naznaniti slavnemu občinstvu, da mi je dne 18. februarja t. l. požar uničil gospodarsko poslopje in vso krmo, ki je bila v njem shranjena. Krmo zavarovano sem imel pri banki „Slaviji“, katere zastopnik je že dne 20. februarja t. l. na lici mesta škodo prečnil ter mi odškodnino, katero sem že prejel, v popolno mojo zadovoljnost odmeril.

Za to hitro in jako kulantno postopanje banke „Slavije“ izrekam jej tem potom iskreno zahvalo ter jo vsakemu najtopleje priporočam.

V Črni vasi pri Ljubljani, dne 2. marca 1898.

Fran Cotman

(363) posestnik v Črni vasi pri Ljubljani.

Ljudevit Borovnik

(106) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušok za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Cukerin števil. 20

3000 kosov na 1 kilo. V porcijskih koscih à 1 kr.

Cukerin števil. 9

2000 kosov na 1 kilo. V porcijskih koscih à 1 1/2 kr.

Dobiva se v prodajalnicah mešanega blaga.

Zaloge oddaja: **J. Weiss, Dunaj, VI. okraj, Eszterhazygasse števil. 12.** (169-9)

Razglas.

V zmislu §. 15. obč. volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 15. avgusta 1887. l., št. 22 drž. zak.) se javno naznanja, da so imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet sestavljeni in da se smejo od jutri naprej skor 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 27. svečana 1898.

ANTON DREHER

lastnik pivovarn: Klein- und Gross-Schwechat, Steinbruch, Budimpešta, Michelob in Trst

si usoja častitim konsumentom uljudno naznaniti, da je odprl

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6

zalogo piva.

Zaloga je v lastni upravi in se oddaja najcenejša piva v sodih in v steklenicah.

Z velespoštovanjem (196-15)

Antona Dreher-ja zaloga piva v Ljubljani.

Dreher-jeva pivovarna obstaja že od leta 1832, tedaj 266 let. Zaloga c. kr. vojno mornarico in avstrijski Lloyd. Pivo se razpošilja v ves orijent, Indijo in Ameriko. Nad 4 milijone steklenic vsako leto.

Štev. 516.

Razglas.

(341-1)

Pri občnem zboru prve dolenjske posojilnice v Metliki, registrirane zadruge z neomejenim poročtvom, dne 27. februarja 1898. l. se je računski sklep z bilanco za gospodarsko leto 1897. sledeče potrdil:

A. Bilanca.

Imetje		Znesek	Dolгови		Znesek
		gld. kr.			gld. kr.
1	Gotovine konec leta 1897	7599 49	1	527 deležev po 18 gld.	9486 —
2	Vrednost dveh srečk	28 —	2	Reservni fond	14348 01
3	Posojila na posestva po 5%	92048 05	3	Hranilne vloge	464812 51
4	" " " " 6%	170383 28	4	Za leto 1898 vsprejete obresti	2129 03
5	" " " " 5%	66562 42	5	Čisti dobiček	1581 —
6	" " " " 6%	122873 78			
7	Zaostale obresti	6273 61			
8	Vrednost v zemljiščih v Bubnjarih	10035 20			
9	Vrednost v zemljiščih v Černomlji	5019 22			
10	Vrednost hiše št. 15 in malence z zemljiščem v Metliki	11500 —			
11	Inventar	33 50			
	Skupaj	492356 55		Skupaj	492356 55

B. Denarni promet.

Dohodki		Znesek	Izdatki		Znesek
		gld. kr.			gld. kr.
1	Gotovine konec leta 1896	3407 15	1	Nazaj plačani deleži	344 50
2	Vplačani deleži	344 50	2	Nazaj plačane hranilne vloge	147177 95
3	Hranilne vloge	144327 88	3	Nazaj plačane obresti	1336 94
4	Nazaj plačana posojila	435867 56	4	Dovoljena posojila	443342 74
5	Vplačane obresti	2383 81	5	Razni izdatki	1004 53
6	Razni dohodki	1632 77	6	Upravni stroški	1425 77
			7	Popravek poslopja	215 70
			8	Za dobrodelne namene	292 50
			9	Razni davki	2961 88
			10	Dobička društvenikom	3708 67
			11	Gotovine konec leta 1897	7599 49
	Skupaj	609410 67		Skupaj	609410 67

Zadruga obstala je konec leta 1897 in 253 društvnikov, pristopilo jih je 6 (šest) in izstopilo je 12 (dvanajst) društvnikov 1897. leta.

Društvenih deležev bilo je konec 1897 leta 527, vplačanih je bilo 11 (jednajst) in nazaj plačanih 19 (devetnajst).

To se p. n. gg. društvnikom objavi z dostavkom, da je račun in bilanca v občinski pisarni v Metliki od danes do zadnjega dne tega meseca vsakomur na vpogled.

Ravnateljstvo I. dolenjske posojilnice v Metliki
dne 1. marca 1898.

O. Šturm l. r., **Leopold Gangl l. r.,** **Jan. Požek l. r.,**
blagajnik. ravnatelj. kontrolor.
Franc Jutraž l. r., **Franc Schönbrun l. r.,**
odbornik. odbornik.

Glasovirji

(1635-19)

tvrdke

Bratje Stengl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izbrano glasovno polnostjo v priprosti in elegantni opravi iz omenjene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemljejo v zameno. Ubiranja in popravilja se izvršujejo najtočneje

Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno depozitarno varstveno znamko.

(885-7) b Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornerejeve ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več. Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Tenkoczy, M. Mardetschläger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Prošnja.

Pekovsko strokovno društvo za Kranjsko namerava pripraviti svojo knjižnico. V to ime prosi odbor častite gg. rodoljube, da bi blagovolili podariti društvu stare slovenske knjige ali dotične prepustiti za manjšo ceno.

Fr. Karlič

načelnik, Rimska cesta št. 18.

(352-1)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to (1606-23)

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richter-jeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in donesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev. Jedinna zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventualno tudi če se denar preje vpošlje, pri (306-2)

Wiener Uhren-Export S. Blodek
Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Potrtega duha naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš sin, oziroma brat, gospod

Viktor Globočnik,

c. kr. notar, deželni poslanec, predsednik „Mestne hranilnice v Kranji“, občinski svetovalec, član krajnega šolskega sveta, častni član „Gorenjskega Sokola“ v Kranji, bralnega društva, itd., itd.

po kratki, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 47. letu svoje starosti, danes ob 3¼. uri popoldne mirno zaspal v Gospodu. Pogreb predragega ranjcega bo v nedeljo, dne 6. t. m., ob 5. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Kranji. Prerano umrlega priporočamo v molitev in blag spomin.

V Kranji, dne 4. marca 1898.

(359)

Anton Globočnik, oče — Amalija Globočnik, mati — Anton in Adalbert Globočnik, brata — Marija Globočnik, sestra.

P. n. občinstvu si usojam naznanjati, da otvorim v soboto 26. svečana 1898

novo gostilno „Miramar“

v hiši gospe Milic

na Starem trgu št. 19.

Točila se bodo najboljša istrjanska bela in črna vina, izvrstni evičet in vedno sveže Steinfeldsko marčno pivo bratov Reininghaus.

Vsak petek sveže morske ribe.

Dobro znana kuhinja, kakor tudi točna postrežba bode vsem zahtevam p. n. gostov najboljše ustregla. Za mnogobrojni obisk se priporočam

z odličnim spoštovanjem

(313-3)

Tosti.

Friderik Wannick & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacija kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto. (1217-29)

== Stalna razstava opekarniških strojev. ==

Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Kdor

izmed gospodov lastnikov konj potrebuje na spomlad lepo, angleško

komatno opravo

ali brhko, ogersko

jukersko opravo

naj se obrne na podpisane in si jo naroči. Istotam je bogata zaloga obrtnih in drugih oprav. Kompletna jahalne oprave za civil in za vojaštvo, sedla, vajeti, uzde in vse v to stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga gajželj, bičev, jahalnih palic in palčic tudi s srebrnim okovom.

Kdor bi potreboval za potovalno sezono lep, močen kovček ali torbo, naj že zdaj iste naroči, ki se izdelujejo pri meni po želji.

Za gospode tovarnarje in posestnike mlinov priporočam močna strojna jermena iz najboljšega ljubljanskega in inozemskega usnja, katero imam vedno v zalogi.

P. n. občinstvo opozarjam na to, da sem si v desetih letih v prvih dunajskih in budimpeštanskih tovarnah in delavnicah pridobil veliko prakse, da morem tukaj z vsakomur konkurirati, tako, da nikomur ni več treba kaj finega za drag denar si naročati od drugod, ker se isto dobi pri meni ceneje in isto tako elegantno in bolje izdelano, ker je pri meni vse delano na roko.

Vse sedlarske, jermenarske, torbarske in usnjegalanterijske poprave se izvajajo hitro in po ceni. Vnanja naročila se izvršujejo realno.

Prav mnogobrojnih naročil in naročb se nadejajoč belježim

z velespoštovanjem

Franc Primožič

jermenar

(90-13)

Sv. Petra cesta št. 34, v Ljubljani.

Ravnateljstvo „mestne hranilnice v Kranji“ javlja, da je danes preminul nje ustanovitelj in vesčasni predsednik gospod c. kr. notar

Viktor Globočnik.

V Kranji, dne 4. marca 1898.

(357)

„Narodna čitalnica“ in „Gorenjski Sokol“ v Kranji naznanjata svojim članom pretužno vest, da je danes preminul njiju večletni član, bivši predsednik čitalnice in častni član „Sokola“ gospod c. kr. notar

Viktor Globočnik.

Pogreb prerano umrlega bo v nedeljo, 6. t. m., ob 5. uri popoldne.

Neumorno delujočemu možu, iskrenemu narodnjaku in jeklenemu značaju časten spomin!

V Kranji, dne 4. marca 1898.

(358)